

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LXVIII (63) • ŠTEV. (Nº) 7

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 11 de marzo - 11. marca 2010

NAŠE SLOVENSTVO

JOŽE HORN

(Ob začetku šolskega leta)

Po tem se razlikujemo od vseh drugih narodov. Na primer nemškega, francoskega, angleškega ali katerega koli drugega naroda.

Slovenstvo je ena med velikimi naravnimi dobrinami, ki jih moramo priznati in sprejeti. Ni važno, če so druge narodnosti večje po številu. Slovenstvo za njimi nič ne zaostaja v nobenem pogledu. Že po kulturi sami presega marsikoga. Vsem priznamo vse in vsi naj nam priznajo vse.

Slovenstvo je, kakor vsi drugi narodi, po božji volji. Po njej smo Slovenci narod, ki z drugimi vred sestavlja božjo družino.

Biti Slovenec je lepo. In prav tako oni, po katerih se pretaka slovenska kri. Imamo svoj jezik, sedaj tudi svojo državo, našo kulturno preteklost, ki je velikega pomena. Imamo v nebesih svetnike in svetniške kandidate, imamo na tisoče mučencev, itd., na kar smo lahko ponosni. Nismo na zadnjem mestu. Ves svet nas pozna. Naše naravne kreposti nas dvigajo na visoko mesto.

Biti Slovenec ali njihov potomec izven Slovenije, pa je tudi težko. Kot vsi se moramo tudi za to potruditi. Povsod, kamor pridemo, smo pač v manjšini ... A nič zato, tudi te obstojajo. Skoraj vse je odvisno od nas samih, če se bomo za to potrudili. Doslej smo pokazali veliko dobre volje in ta je rodila bogate sadove. Dokaz za to so naše šole in dejstvo, da se večja števila njih, ki se želijo naučiti slovenščine in si pridobiti slovensko državljanstvo. Visoka je tudi slovenska kultura, ki je enako vredna in močna kot so druge. Tudi jezik spada v to skupino in zanj moramo skrbeti in ga ne zapostavljati. Isto velja tudi za našo pesem, dramatiko in vse ostalo udejstvovanje.

Nimamo se ničesar sramovati. Optimizem nam daje vse možnosti, da preživimo. Kot doslej, tudi danes gledamo z veseljem v prihodnost. Vsa pretekla leta nam o tem govorijo. Priznati moramo, da smo sposobni živeti, delati in ostati Slovenci.

Verjeti moramo, da je lepo biti Slovenec. S tem priznamo sebi in drugim, kar je njihovega. A svojega nočemo nikdar zavreči in ne dovolimo drugim, če bi to hoteli.

Večkrat se spomnimo in skušamo živeti in delati po načelu: Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal.

Zdrav slovenski ponos nikomur ne jemlje njegovih vrlin.

Vsi bodimo, posebno pa še mladi, ponosni na naše korenine in na vso našo preteklost, ki je mati Slovenske države. Pomagajmo ji, da bo z nami doživela visoko starost in da je Slovenci nikdar več ne bomo izgubili.

Nova člana Evropske akademije

Senat Evropske akademije znanosti in umetnosti je ob 20. obletnici svoje ustanovitve v petek, 5. marca 2010, v Salzburgu priredil svojo 60. sejo, v soboto, 6. marca 2010, pa slavnostno skupščino. Seje in skupščine sta se iz Slovenije udeležila akademika prof. dr. Jože Krašovec in prof. dr. Branko Stanovnik, sporočajo s Tiskovnega urada SSK.

Listine o izvolitvi in imenovanju so na slavnostni skupščini prejeli štiri podpredsedniki, dekani sedmih razredov in sedem senatorjev. Akad. prof. dr. France Bernik je bil eden izmed štirih, ki je bil imenovan za častnega senatorja. Listine so prejeli tudi na novoizvoljeni člani Evropske akademije znanosti in umetnosti, ki trenutno šteje približno 1400 članov. Med novoizvoljenimi člani sta bila tudi dva iz Slovenije: prof. dr. Andrej Capuder (za I. razred — humanistične vede) in ljubljanski nadškof metropolit dr. Anton Stres (za VII. razred — svetovne religije). Listine sta podelila predsednik akademije prof. dr. Felix Unger in novi protektor akademije, črnogorski predsednik Milo +ukanovič.

Evropska akademija znanosti in umetnosti je bila ustanovljena 7. marca 1990 v Salzburgu. Ustanovitelji so bili salzburški kirurg Felix Unger, ki je postal predsednik akademije, nekdanji dunajski nadškof kardinal Franz König in profesor politične filozofije Nikolaus Lobkowitz. Cilj akademije je proučevanje problemov in vprašanj v zvezi z Evropo, pri čemer je posebna pozornost namenjena strpnosti med predstavniki različnih nazorov in religij v etiki v znanosti.

Akademija združuje člane interdisciplinarnih znanosti iz različnih držav. S svojimi projekti deluje na različnih področjih humanistike in kulture, ki so razvrščena v sedem razredov: medicina, umetnost, naravoslovne znanosti, socialne vede, pravo in ekonomija, tehnika in okoljske vede ter svetovne religije. Ustrezen odgovor na upadanje čuta za vrednote v celotni evropski družbi in v svetu je združevanje najboljših evropskih potencialov na vseh področjih znanosti in umetnosti za sodelovanje pri skupnih projektih in znanstvenih posvetih, ki jih akademija pripravlja v različnih državah.

Poteka eno leto odkritja grobišča v rovu sv. Barbare v Hudi Jami pri Laškem. Rov je trenutno zaprt zaradi preiskave, ki je usmerjena tudi v iskanje storilcev, je povedal vodja sektorja za vojna grobišča Marko Štrovs.

Preiskava traja že od 3. marca lani, ko so po prebitju 100 metrov različnih nasutij in pregrad v rovih nekdanjega premogovnika Huda Jama, prišli do posmrtnih ostankov množice pobitih žrtev, ki so ležali v rovu približno 500 metrov od vhoda v jama. V času, ko je Barbara rov zaprt zaradi preiskave, so bila opravljena najbolj nujna dela za ohranitev posmrtnih ostankov in prostorov. Dela so bila usmerjena predvsem v utrjevanje sten in stropov v rovih in v urejanje poti za dostop, pravi Štrovs in dodaja, da poleg tega napeljujejo električni tok v jama in urejajo zračenje.

Po mnenju vodje sektorja za vojna grobišča se bodo spori „enih in drugih“ na dolgi rok najbrž razrešili. Do sprave bo v Sloveniji gotovo prišlo, če ne prej, vsaj pri naslednjih generacijah, ki se ne čutijo več neposredno odgovorne ali neposredno prizadete zaradi teh dogodkov pred skoraj 65 leti. Še več, verjame, da bo po vseh teh dogodkih zadnjih let, že njegova generacija uspela ta problem premostiti.

Pri izkopavanjih v Hudi Jami je bilo najdenih nekaj več kot 700 okostij žrtev, po predvidevanjih pa naj bi jih bilo v rovu nekaj tisoč, morda več kot 5000.

Po dosedanjih izkopavanjih gre sklepati, da so bili v Barbarinem rovu pobiti slovenski vojni ujetniki in civilisti, pripeljani iz taborišča na Teharjah, med njimi

Huda Jama: kdaj do sprave?

Na tiskovni konferenci. V sredi Jože Dežman.

tudi ženske. Pobijanje je potekalo v več valovih, na več načinov, izvajale pa so ga slovenske enote Korpusa narodne obrambe Jugoslavije (Knoja), je na srečanju, ki sta ga ob obletnici pripravila Študijski center za narodno spravo in Muzej novejšje zgodovine Slovenije, dejal predsednik komisije za prikrita grobišča Jože Dežman.

Marko Štrovs je še izrazil pričanje, da gre v primeru Hude Jame za veliko odprto vprašanje, ki ga je treba rešiti, če hočemo biti „spodobna država“. Zdajšnja vlada je po njegovem podobno kot prejšnja izkopavanju naklonjena in če „bo tako tudi v izvršilni fazi, bomo naredili velik korak naprej“. Hude Jame namreč po njegovem ni več mogoče prikriti.

Huda Jama pri Laškem je po njegovem sicer le eno od 594 grobišč, ki jih je treba še urediti, eno večjih med njimi pa je t.i. tankovski jarek na Teznem pri Mariboru, kjer število pobitih presega 15.000. Povedal je še, da nameravajo grobišča v letošnjem in naslednjem letu sistematično pregledati.

Vodja evidentiranja prikritih grobišč Mitja Ferenc je izrazil razočaranje, da vprašanje prikritih grobišč še vedno ni ustrezno rešeno. 20 let je namreč po nje-

govem za vsako normalno državo dovolj časa, da bi uredila ta vprašanja.

Opozoril je, da so kljub vsej razsežnosti in krutosti pobojev prizadevanja, da se žrtve dostojno pokoplje, še vedno omalovaževana in pospremljena s komentarji, naj prenehamo izkopavati kosti in se ukvarjati s preteklostjo. A v smetišča spremenjena grobišča za Ferenc ne morejo biti preteklost. Po njegovem so stvarnost, pred katero si nobena demokratična država ne sme zakrivati oči.

Nesprejemljive so zanj poenostavitve, češ da so bile žrtve zagotovo krive, če so bile pobite, in da je šlo za narodne izdajalce, ki so si smrt zaslužili: „Takšne poenostavitve so nesprejemljive predvsem zato, ker o krivdi in grehu ne morejo presojati njihovi morilci. Kriv je tisti, ki mu je bilo sojeno in mu je bila krivda dokazana.“

Ferenc se sicer boji, da bo evidentiranje in odkrivanje prikritih grobišč, tudi v Hudi jami ustavljeno. Vse več je namreč tistih, „ki imajo moč in jim razkrivanje zločina ni v interesu“. Ob tem se je tudi vprašal, kdo je tisti, ki bo zastavil besedo, da se bodo izkopavanja nadaljevala: „Prišli smo namreč do vrat svoje preteklosti, jih odprli in vstopili, zdaj pa ne moremo ven, da bi povedali, kaj smo videli.“

Na srečanju so predstavili tudi zbornik Totalitarizmi - vprašanja in izzivi, ki ga je izdal Študijski center za narodno spravo, in v katerem 12 avtorjev predstavi temeljne značilnosti totalitarnih sistemov in njihovo nasilje.

Quo vadis, Koroška

Vse se je pravzaprav začelo, ko je preteklega 3. marca Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu zaključil s postopkom javnega razpisa za sofinanciranje dejavnosti avtohtone slovenske narodne skupnosti v sosednjih državah in Slovencev po svetu. Okvirni znesek, ki je bil razpisan za zamejstvo v letošnjem letu, je ne glede na trenutne razmere ostal enak kot lani in je znašal 7.800.000 EUR.

Vendar je bil za to obdobje zmanjšan znesek za politične povezave koroških Slovencev. Urad meni, da politične manjšinske organizacije na Koroškem (NSKS, ZSO in SKS) v preteklem obdobju niso dosegale povezovalnega cilja narodne skupnosti. Poleg tega letos prvič Urad s strani krovnih organizacij na Koroškem ni prejel usklajenega mnenja o predlogu razdelitve sredstev, kot to predvideva postopek, ki se izvaja po Uredbi o izvajanju finančne podpore za ohranjanje in razvijanje slovenske identitete zunaj Republike Slovenije.

Prva reakcija na to je prišla s strani Predsedstva Narodnega sveta koroških Slovencev. Odločilo je, da predlaga razpustitev manjšinske organizacije. Kot so pojasnili predstavniki NSKS, bo o tem 29. marca odločal Zbor narodnih predstavnikov. NSKS po besedah njenega predsednika Karla Smolleja meni, da bi morale enak korak narediti tudi druge krovne organizacije slovenske manjšine v Avstriji, nato pa bi morali Slovenci na avstrijskem Koroškem demokratično izvoliti enotno zastopstvo. „Naša volilna baza je prepričana, da lahko samo skupna in enotna organizacija zastopa naše intere-

se,“ je še dejal Smolle. „Čprav minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš meni, da politične organizacije na avstrijskem Koroškem niso pomembne, smo sami mnenja, da so izredno potrebne, vendar pa naj bi bila to enotna organizacija, ki bi jo vzpostavili na podlagi demokratičnih in splošnih volitev med Slovenci na Koroškem,“ je pojasnil. NSKS želi z odločitvijo o samorazpustitvi „zbuditi“ glavne politične akterje tako v Sloveniji kot v Avstriji. Po besedah Smolleja je imel NSKS pogum, da je „najprej sam sebe postavil pod vprašaj“, da bo odprl vrata boljši in boljje organizirani prihodnosti.

Ob tem je pretekli torek 9. marca minister Žekš menil, da je predlog NSKS o razpustitvi te krovne organizacije dober v smislu preverjanja njihovega delovanja. Izrazil je upanje, da bo to, kar je Urad s preračunovito sredstev povzročil, peljalo v smer pozitivnih sprememb.

Minister Žekš je izpostavil, da so politične organizacije na avstrijskem Koroškem zelo pomembne, le-te pa morajo delovati v smislu kohezije in sodelovanja. Minister je poudaril, da so sredstva za koroške Slovence ostala nespremenjena v primerjavi s prejšnjimi leti; prišlo je namreč do prerazporeditve sredstev za politične organizacije, vendar za vse tovrstne organizacije v enaki meri.

Glede ugibanj o podobnih potezah s strani preostalih krovnih organizacij je minister Žekš povedal, da ni tako zelo pomembno, ali je morebitno skupno zastopstvo v obliki ene, dveh ali treh organizacij. Pomembno je, da dobro medsebojno sodelujejo.

VTISI IZ SLOVENIJE

Dve nagradi za Iva

OD NAŠEGA DOPISNIKA

Sklad Josipa Jurčiča je v Ljubljani slovesno podelil nagrade, ki jih že 17 let podeljuje za izjemne časnikarske dosežke. Nagrado za leto 2009 sta prejela časnikar Financ Stanislav Kovač in časnikar RAI v Trstu Ivo Jevnikar.

Sklad sta decembra 1993 ustanovila skupščina Nove revije in upravni odbor Društva slovenskih pisateljev (ki pa je 2008 izstopilo) zaradi vse pomembnejše vloge medijev v slovenski družbi. Sklad, ki nosi ime pisatelja, časnikarja in urednika Josipa Jurčiča, vsako leto podeli nagrade, ki jih izročijo na Jurčičev rojstni dan, 4. marca. V statutu sklada je zapisano, da bo sklad nagrajeval in vzpodbujal resnicoljubnost kot moralno načelo slovenskega časnikarstva. Resnicoljubnost razumejo kot odgovorno, intelektualno, verodostojno in avtentično pisanje o družbenem, kulturnem, političnem in gospodarskem življenju, neodvisno od političnih in finančnih vplivov.

Kovač je svojo novinarsko pot začel pri tedniku Mladina. Časnikarsko pot je nadaljeval pri Magu, kjer je ostal, dokler tednika ni prevzela časopisna hiša Delo. Od leta 2003 pa svoje tekste objavlja kot kolumnist v poslovnem dnevniku Finance.

Ivo Jevnikar je radijski časnikar, publicist in kronist, ki že četrto stoletje dela pri RAI v Trstu. Pri tem, kot je zapisano, skrbi za to, da tisti Slovenci, ki živijo na severovzhodu Italije, ne ostanejo brez tekočih vesti o političnem, družbenem, gospodarskem in kulturnem dogajanju. Zanima ga predvsem polpretekla zgodovina Primorske in njenih ljudi, njihove včasih prav osupljive in pretresljive usode, ambicije, njihove iluzije, ki so pogosto strmoglavile v tragedije. „Ivo Jevnikar obdeluje to svojo kraško ledino s kombinacijo novinarskih in zgodovinarskih metod. Začne s poslušanjem in nadaljuje s pogovori, intervjuji, soočenji, korespondenco, vse to pa bogati in dopolnjuje z arhivskimi in tiskanimi viri. Z dolgoletnim delovanjem te vrste si je ustvaril obsežno področje znanja, ki ga nesebično razdaja tudi konkurentom,“ je še zapisano v obrazložitvi nagrade.

To je na hitro predstavljena novica. Ker pa Iva poznam, ne bo nič preveč, če še kaj napišem o njem. Kot

časnikar mi v spomin prihajata dva izredna projekta (izmed tolikih!): Eden je iskanje sledi za primorskimi Slovenci, ki so jih med drugo svetovno vojno zavezniki spustili s padali v Slovenijo (in mnogi neznano kam „izginili“), da bi jim predvsem kot radiotelegrafisti sporočali zanimive podatke. Drugi pa je raziskovanje življenja in dela p. Placida Corteseja, ki je pomagal slovenskim internirancem v italijanskih koncentracijskih taboriščih in njegove vloge v mreži BBZ Vladimirja Vauhnikarja.

Prvi stik sem z njim imel že dolgo od tega v vasici Draga, kjer je skupina mladih iz Gorice in Trsta imela svojo (takrat še ne tako imenovano) Drago mladih. O marksizmu je predaval pokojni Franček Križnik. V enem izmed odmorov mi je stavil vprašanje o skupini, ki je delovala v slovenski skupnosti v Argentini in je njeno delovanje v tistem času že prenehalo. Zakaj je prenehalo? Osupnil sem, ker sem ime sicer poznal, nikdar pa se nisem pozanimal, kaj in kako je delovalo. Tu, na Tržaškem, toliko tisoč kilometrov stran, me mlad študent sprašuje o tem! - Bralci ste lahko prepričani, da vam bo Ivo, ko bo kdaj (Bog daj!) obiskal Argentino, znal povedati o slovenski ustvarjalnosti v Argentini marsikaj, česar niti sami ne veste!

Naj tudi napišem, da je k njegovi jasnovidnosti, smislu za analizo, razgledanosti in slonovskemu (prevajam, kajne?) spominu veliko pripomoglo poznanje izseljenskega ustvarjanja njegovega očeta prof. Martina Jevnikarja. To ne zmanjšuje njegovih zaslug, je le pohvala, da s pridom nadgrajuje, kar je oče začel.

Lahko tudi napišem, da je to letos druga Ivova nagrada. Za prvo smatram nagrado, ki so ustanovili Skupnost sv. Egidija (prizadeva si za evangelizacijo in karitativno delo), dežela Furlanija-Julijska krajina (FJK), Društvo slovenskih izobražencev (DSI) iz Trsta, Slovenska zamejska skavtska organizacija (SZSO) in družina Nadje Maganja. Nadja, zgodovinarica, raziskovalka, publicistka ter javna in kulturna delavka, je Ivova pokojna žena. Nagrado so poimenovali po njej in jo bodo podeljevali ženskam, katerih življenje odlikujejo njene vrednote, kot so vera in molitev, ljubezen do raziskovanja in pisanja, služba bližnjemu, medverski dialog, pedagogika, solidarnost z revnimi in varstvo človekovih pravic. Letos gre nagrada v roke onkologinje Metke Klevišar, ki je skupaj s sodelavci leta 1995 ustanovila Slovensko društvo Hospic - neprofitno organizacijo, ki spremlja neozdravljivo bolne in njihove svojce ter si prizadeva za detabuizacijo smrti in za naraven odnos do umiranja v slovenski družbi.

Ivo, naj ti indirektno (okoli r... v žep) čestitam za zaslužno nagrado in ti zaželim še mnogo uspehov!

GB

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Lahko bi rekli, da nas že nobeno presenečenje več ne preseneti. A ob vsakem se večja skrb, kako bomo prišli do predsedniških volitev prihodnjega leta in v kakšnem stanju bo sedanja vlada pustila državo, ki jo bo morala vladati, v najtežjih okoliščinah, naslednja, katerakoli naj si že bo.

Dialog, pogajanja. Kaj je to?

Nekateri politični opazovalci trdijo, da imata zakonca Kirchner svoj lasten slovar. V tem slovarju očitno ne obstajajo besede kot „dialog“, „pogajanja“, „skupna izhodišča“ in podobne. Bivši predsednik, ki gotovo vodi celotno vladno politiko, je že od nekdaj navajen le ukazovati in politiko zastaviti po svojem lastnem okusu. Dosej mu je to uspelo, ko je bil župan v južni provincijski prestolnici. Tudi ko je bil guverner v Santa Cruz. In še v dobi svojega predsedniškega mandata. Začelo pa se je zapletati, ko je kot predsednica nastopila njegova žena in se je blagi gospodarski položaj začel kisati, s sledečimi socialnimi odmevi, ki so prizadeli najnižje sloje, a hudo tudi sicer že trepetajoči srednji sloj. Ko se je dotedaj bogata državna blagajna začela prazniti, je sledil pritisk na kmete z davki na izvoz. Namesto, da bi z njimi prišli do dogovorjenega soglasja, ki bi vsem zagotovil mir in blagostanje, je vlada šla v frontalni spopad in zapadla porazu zaradi „ne pozitivnega glasu“ podpredsednika v senatu. Odtlej naprej je Kirchner kot nesrečnež v igralnici. Po vsaki izgubi podvoji stavo. Ta politika („vse ali nič“) se je nadaljevala še potem, ko je 28. junija lanskega leta doživel hud poraz na volitvah. Sedaj opozicija obvladuje obe zbornici parlamenta. Jasno je tudi da vsaka navidezna privolitev v pogajanja predstavlja le prilično orodje za pridobivanje na času.

Devize in dolgovi.

Podrobno smo že poročali o predsedniškem dekretu, s katerim je namenil 6.500 milijonov dolarjev deviznega fonda za plačevanje zunanega dolga. Ko je iniciativa v Centralni banki in tudi na sodiščih propadla (o tem sme odločiti le parlament), je gospa predsednica v popolnem nasprotju z duhom ustave z novima dekretoma „zasegla“ omenjeno vsoto. Tudi ta dekreta so zaustavila sodišča in sta na tem, da jih zavrne parlament. Vse ponudbe opozicije, da bi pod določenimi pogoji zakonsko uredili zadevo in rešili vprašanje plačevanja zunanega dolga so v vladi naletele na gluha ušesa. Še več. Sama gospa predsednica stopnjuje napade in obtožbe, tako na opozicijo in na medije, kot na sodno

ustanovo. Obtožila je celo, da so sodniki, ki imajo svoj „cenik“ za take ali drugačne razsodbe. Prošnje in zahteve, da naj predstavi dokaze in izvede zadevno sodno vlogo, niso imeli odgovora. Tako postopanje seveda rodi odpor v širokih krogih družbe in ustanov, kar še dodatno pripomore do izolacije vlade. Podobno se dogaja na zunanje-politični fronti, kjer je država vedno bolj izločena iz mednarodne skupnosti in se naslanja le na režim venezuelskega Chaveza, kateremu so se tudi že začela majati tla pod nogami.

Protislovja, kot pripada.

Večkrat smo omenili, da je Argentina dežela nasprotij. Medtem, ko poljedelstvo išče izhoda v dobičkonosni soji ter industrija kaže znake, da si je krepko opomogla, se slabša položaj na energetskega področju. Argentina je bogata na gorivih. Od Frondizije vlade dalje ne le da je bila samozadostna, temveč je prešla v skupnost držav, ki izvažajo petrolej. Prišla pa so dolga leta pomanjkanja razvojne politike na tem področju (Menem in oba Kirchnerja). Dovolili so, da so tuje družbe črpale in odvažale petrolej (nihče ni nadzoroval niti, koliko so resnično črpale in izvažale, ne koliko davka na izvoz so plačevale - v nasprotju s sojo). Ni bilo navodil za bolj smotno izkoriščanje, še manj za iskanje novih ležišč (v popolnem nasprotju z Brazilijo). Tako smo prišli v sedanje stanje, ko uvažamo plin (Bolivija in Venezuela) in tudi težka goriva za proizvodnjo elektrike. Novost na tem področju je, da zadnje čase primanjkuje tudi avtomobilskega bencina. Zopet bo uvoz izhod v nuji, a znova na rovaš deviz in porasta cen.

Zakaj, moj Bog, zakaj?

Zakaj je Argentina taka kot je? Tako bogastvo v naravi, v talentih, osebnih in skupinskih, pa tak kaos in porazi. Argentinski znanstveniki so upoštevanji povsod, o umetniških dosežkih priča zadnji Oskar hollywoodske Akademije za film „Skrivnost njegovih oči“, Nalbandian je še neokrepan dosegel zmago v tenisu nad Švedi (kot Petra Majdič). Širna rodovitna polja, nepopisna vodovja, bogato morje in še „ruda, kupčija tebe rede“ (bi tudi Argentini lahko pel Vodnik). Že skoraj desetletja argentinska Cerkev trdi, da kriza ni ekonomska ali socialna, temveč moralna. Vse ostalo je posledica tega. Tudi vzgojna kriza. Te dni znova zaseda vodstvo škofovske konference. In kar škofo najbolj skrbi je, da bi politična kriza uničila socialni mir. Da bi prišlo do družbenega izbruha? Težko, a ni nemoogoče. *Kako strašna slepota je človeka ...*

Umril je Fernando Hasaj

V petek, 5. marca, je v rodnem Montevideo, v 52. letu, umrl glasbenik Fernando Hasaj. Šolan v Urugvaju, Buenos Airesu in Italiji je izstopal med glasbeniki, tako v svojstvu violinista, kot dirigenta in komponista.

Član Simfoničnega orkestra Buenos Airesa je nastopal po latinski Ameriki in Evropi. Bil je ustanovni član komornega kvarteta Buenos Airesa, ene najbolj priznanih komornih skupin, s katerim je nastopil v neštetihih koncertih. Gostoval je na številnih klasičnih festivalih in bil priljubljen in priznan v glasbenem svetu. Gotovo pa je žel največja priznanja kot član in glasbeni direktor svetovno znane Camerata Bariloche, katero je vodil od leta 1993 pa skoraj do svoje smrti. Z njo je nastopal v raznih znamenitih dvoranah, od buenosaireskega Colona pa do evropskih prestolnic.

Ko smo 3. aprila 2008 v teatru Coliseo praznovali slovensko predsedovanje Evropski uniji, je tam nastopila tudi Camerata Bariloche. Fernando Hasaj jo je še vodil, a zaradi bolezni ni mogel nastopiti. Gotovo pa je bil duhovno prisoten, saj je bil slovenske krvi. Njegov oče namreč je bil Slovenec, doma iz Prekmurja, in član aktivne prekmurske skupnosti, ki se je naselila v Urugvaju med obema vojnoma.

Dnevnik nekega prijateljstva

Zdaj je tudi v Italiji izšla knjiga z več kot pol stoletja trajajočo korespondenco med nekdanjim papežem Janezom Pavlom II. in njegovo poljsko mladostno prijateljico.

Izšla je pri vatikanski založbi Edizioni Paoline z naslovom Dnevnik nekega prijateljstva - Družina Poltawski in Karol Wojtyła.

Poljakinja Wanda Poltawska je bodočega papeža spoznala na univerzi. Kot katoliška pripadnica odpora je bila v koncentracijskem taborišču Ravensbrück med žrtvami brutalnih eksperimentov nemških esesovskih zdravnikov. Z Wojtylo si je dopisovala kar 55 let. Večkrat ga je tudi obiskala v Rimu in poletne počitnice preživela v papeški poletni rezidenci Castel Gandolfo. Psihijatrinja je v teku let zbrala na stotine papeževih pisem. Nekaj jih je predala kongregaciji za razglasitev svetnikov, nekaj pa jih je objavila v knjigi, ki je lani izšla na Poljskem. Pisma je pregledala kongregacija, ki vodi postopek za beatifikacijo Janeza Pavla II.

„Z Wojtylo sva se spoznala leta 1950. Po življenju v koncentracijskem taborišču sem bila povsem na tleh. Skušala sem doumeti človekovo dušo, da bi lahko dognala, zakaj je človek sposoben takšnih grozovitosti. Wojtyla je postal moj dušni pastir. Pomagal se mi je izkupati iz strahotnega trpljenja po doživetjih v taborišču. Po njegovi

zaslugi se nisem več počutila krive, da sem še živa, medtem ko je toliko mater izgubilo svoje otroke. Taboriščne more pa so ostale. Pomagal mi je najti odgovore na vprašanja, ki so me razjedala,“ je pojasnila psihiatrinja, ki živi v Krakowu.

„Skupno nama je bilo veliko interesov, pomembnih trenutkov, spiritualnost in ljubezen do narave, kar vse sva skupaj doživljala od taborjenja na jugu Poljske do poletnih počitnic v zlati kletki Castel Gandolfo, potem ko je postal papež. V Krakowu sva se bojevala za reševanje otrok pred komunističnim režimom, ki je zahteval splav,“ je pojasnila Wanda Poltawska.

„Od vsega začetka sem čutila, da bo postal svetnik. Izžareval je notranjo luč, ki se je ni dalo prikriti. Imam poln kovček njegovih pisem. Ne vem natančno, koliko sem jih predala kongregaciji za beatifikacijo. Niti enega pisma nisem uničila. Nekaj pisem sem izbrala za objavo na Poljskem, kljub temu, da se nekateri niso strinjali s tem,“ je povedala psihiatrinja.

V 60-ih letih je Poltawska oboleva za rakom. Leta 1962 je Janez Pavel II. franciškana, poznejšega svetnika, Padre Pia (1887-1968) pisno zaprosil za pomoč za Poltawsko, ki je kmalu zatem ozdravela. Poljakinja in papež sta si dopisovala vse do njegove smrti leta 2005.

SLOVENCİ V ARGENTINI

POČITNIŠKA KOLONIJA ZEDINJENE SLOVENIJE

Prazniki narave in prijateljstva

Ko so po vseh domovih in stanovanjih minevala novoletna praznovanja, se je 39 mladih učencev naših sobotnih šol, s petimi voditelji, odpravljalo na sanjano kolonijo v Haželičev dom med cordobskim hribovjem. Kot vsako leto so se na njej srečali in povezali otroci iz različnih tečajev v okolici Buenos Airesa in Tucumana.

Kolonijo je letos vodila prof. Andrejka Puntar Gaser s sodelovanjem lic. Marijane Jakoš, dr. Damijana Poglajna, ing. Ivana Klemenčiča in Tomija Sušnika. Mlada sku-

pina, ki pa je že med predhodnimi pripravami navezala prijateljske stike in odlične medsebojne odnose.

Izleti so se držali že ustaljenega programa. Prva točka po prihodu je neizogibno moral biti potoček San Esteban,

naslednji dan pa smo prehodili Los Cocos.

V ponedeljek, 4. januarja smo se odpravili v Las Gemelas in se nato veselo poigrali v polnaravnem bazenu Agua de los Palos.

V torek smo se tudi kopali, tokrat v bazenu Casablanca, kjer so nam tudi razkazali kmetijsko posestvo z raznovrstnimi

živalmi. Proti večeru smo se namenili v Capilla del Monte, da smo nakupili spominčke in druga darilca, zlasti pa lajšali domotožje s telefonskimi klici, v kolikor je vsakemu to uspelo.

Naslednji dan je bil na vrsti pohod na Cristo Redentor in od tam naprej do jezera San Jerónimo. V četrtek pa smo že zgodaj zjutraj stopili na tri ure dolgo zanimivo pot do jezera Los Alazanes in seveda nazaj. Na obrazih

so se pokazali vidni znaki utrujenosti in obenem zadovoljstva nad premagano zahtevno.

Kot zaslužen oddih nam je vejal pet-

kov izlet v znani Río Quilpo ob krasnem sončnem vremenu.

Končno nam je ostajala še sobota, za katero smo načrtovali izlet do slapa „de los Setenta Pies“. V zadovoljstvo vseh

otrok je Andrejka odločila, naj se prevozni kombiji usmerijo proti bazenu Agua de los Palos, kjer smo veselo preživeli zadnji dan kolonije.

Konstanta vseh izletov je bila krasna naravna scenografija prelepih cordobskih hribov. Kljub trajajoči suši v vsej pokrajini se je ta kazala v značilnih zelenih barvah, vendar pa je pomanjkanje padavin

povzročilo kritično stanje s pitno vodo, ki ga trpijo vsi cordobski prebivalci. Sami smo to opazili pri jezera Los Alazanes, kjer smo namesto obširne vodne površine gledali suho cementno steno in ob njej borno mlako in nekaj blata.

Pred praznikom svetih treh kraljev smo pripravili božičnico in misijonski kermese, katere simboličen dobiček smo namenili krajevni kapeli Žalostne matere božje (Nuestra Señora de los Dolores).

Za zaključek bi voditelji še radi pohvalili obnašanje vseh in vsakega od otrok, od najmlajših osemletnikov do najstarejših, katerim je bila to zadnja kolonija. Hvala Bogu tudi ni bilo večjih zdravstvenih težav. Zagotovo lahko trdimo da je kolonija dobro izpadla in se zato tako voditelji kot vodeni iskreno zahvaljujemo vsem tistim, ki so to vožnjo omogočili.

T. S.

ODMEVI IZ BRAZILIJE

Obisk Sanmartinskega zbora

V našem tedniku smo že poročali o tem dogodku. A poglejmo, kako ga opisujejo rojaki iz São Paula.

Občinstvo brazilskih Slovencev

Koncem novembra je slovensko skupnost v mestu São Paulo obiskal Slovenski pevski zbor iz San Martina, katerega vodi ga. Lučka Marinček Kastelic. Pevci so dospeli z letalom na mednarodno letališče v petek 21. novembra

pozno ponoči in takoj naslednji dan so bili že zgodaj na nogah. V soboto popoldne so bili na kosilu na domu družine Friderika Hlebanja, kjer jih je sprejelo tudi lepo število slovenskih rojakov.

Isti večer so že nastopili v dvorani slovenske cerkve Presvetega Zakramenta, kjer jih je pričakovala številna publika z dvojezičnimi programi v rokah, katere je sam zbor pripravil in prinesel s seboj iz Argentine. Pozdravil jih je g. Martin Črnu-gelj, predsednik Zveze Slovencev v Braziliji in takoj so nadaljevali s programom.

V prvem delu programa, je zbor zapel slovenske pesmi. V drugem delu pa mednarodne. Zelo prijazen trenutek je pa bil, ko so mlajši pevci zbora zapeli otroško pesem ob spremljavi inštrumentov. Najprej so zapeli eno kiti-

Zbor med nastopom

mesta São Paulo. Sprehod se je zaključil s kosilom pri družini ge. Stanke Marinček Mozetič, kjer so tudi prepevali slovenske in brazilske narodne pesmi.

Pevci so se vrnil v Buenos Aires z letalom v nedeljo zvečer in pustili za seboj obilo spominov na to kratko, raznolično in zelo ganljivo srečanje, tako kot tudi povabilo za bodoči obisk s strani slovenske brazilske skupnosti.

Posebno bi se radi zahvalili sanmartinskemu zboru, ker so bili prvi kulturni stik slovenske argentinske skupnosti z brazilsko slovensko skupnostjo in so tako lepo in konkretno pokazali sado-ve aktivnega delovanja skupnosti v Argentini. Hvala lepa vsem!

HŽ

Tudi otroci so zapeli

CARAPACHAY

Ples „po ta starem“

Do sedaj ni bila navada v našem domu, da bi se zbrali za pustni ples, še manj pa za Valentinovo, a letos je bilo drugače. Morda tudi zato ker je 2010 leto „50. obletnice“ našega doma.

Zamislili smo si, da bi stvar lahko izpeljali, pa smo jo res in sicer z velikim uspehom.

Tisto nedeljo, 14. februarja smo kar dvakrat praznovali: pustno nedeljo in dan zaljubljenecv.

Dan je bil lep, dvorišče je bilo polno mizic, dvorana je bila okusno okrašena, iz kuhinje in dvorišča je dišalo po dobri hrani, v baru smo imeli mrzlo pijačo; prijetna glasba se je slišala z odra, veliko znancev in prijateljev smo srečali. Kaj bi potrebovali še več ...?

Dosti priprav je bilo za prireditev, v glavnem sta zamisel in organizacija prišla od strani g. Francija Žnidarja, ki je s polno paro delal za uspeh večera skupaj s celo vrsto „sodelavcev“, ki so mu z veseljem priskočili na pomoč.

Slovenski inštrumentalni ansambel je začel z igranjem okoli 19. ure; lepe, nove melodije smo slišali in lahko rečemo, da z leti še lepše pojejo in še lepše igrajo. Bilo je nekaj iger, nekatere celo z dobitki; veliko parov je plesalo, sodelovalo in se vrtelo v dvorani, pa ne zaradi dobitkov pač pa zaradi sproščenega vzdušja.

Niso manjkali ne krofi ne flancati, ki so bili kar hitro razprodani. Ker je bil pa tudi Valentinov dan, so si zaljubljeni pošiljali rdeča srca in si pisali pisma z ljubezensko vsebino (vsaj mislimo, da je bilo tako!). Poštarica je imela kar precej dela, da je raznašala le te. Zanimivo je dejstvo, da so dekleta pošiljala več srčkov kot fantje.

Dobili smo veliko pohval in smo lahko veseli ob uspehu, ki smo ga želi. Skratka, bil je večer za zabavo, za ples, za prijeten klepet in morda se bo še kdaj ponovil. Lepo bi bilo, da bi pustna nedelja postala „stalna prireditev“ ali „klasika“ slovenskega doma v Carapachayu. Kaj pa vi mislite?

Marjana Pirc

Mladinske duhovne vaje

Proti koncu poletja in počitniške dobe smo se, kljub izpitom, mladi odločili, da se udeležimo duhovnih vaj.

Letos nas je bilo sedemindeset, vodil pa nas je naš mladinski duhovnik g. Franci Cukjati, ki nas je presenetil z življenjskosti in globino svojih predavanj in odgovorov. To nas je izzvalo, da smo pozno v noč premišljevali in deba-

tirali, osebno in skupinsko, o različnih temah, in iskali odgovore na bistvena vprašanja življenja, ki si jih mladi večkrat postavljamo. To nas je še posebno združilo med seboj! Tudi skupinska molitev je k temu pripomogla, tako da je v takih trenutkih tudi naša pesem zvenela mogočno in ubrano v čast Bogu in Mariji, naši nebeški materi.

Veseli smo, da je vedno več mladine, ki se odzove na vabilo dušnega pastirstva, da zapluje na globoko, da se poglobi vase, da najde Njega. Škoda bi bilo izgubiti take izredne priložnosti, ki nam omogočajo, da rastemo v prijateljstvu z Bogom in med seboj!

Hvala g. Franci za vse misli in nasvete, ki nam bodo smernice v življenju!

SLOVENCİ IN ŠPORT

NAŠ MAGISTER V JUŽNI AFRIKI

Selektor slovenske nogometne reprezentance Matjaž Kek je izbral sodelavce, ki mu bodo v prihodnjih mesecih in na svetovnem prvenstvu v Južnoafriški republiki pomagali pri vodenju izbrane vrste. Kot so sporočili z Nogometne zveze Slovenije, večjih sprememb v primerjavi z dosedanjim kadrom ni. Zaradi nastopa na SP 2010 se bosta zaradi povečanega obsega dela strokovnemu vodstvu pridružila še naš argentinski rojak **Martin Magister** in selektor slovenske reprezentance do 21 let Tomaž Kavčič.

KATAR NI ALŽIRIJA

Slovenska članska nogometna reprezentanca je na prvi pripravljalni tekmi za letošnje svetovno prvenstvo v Južnoafriški republiki v mariborskem Ljudskem vrtu premagala Katar s 4:1. Za Slovenijo so zadeli Novakovič, Cesar, Kirm in Jokiž. Slovenska vrsta je z visoko zmago upravičila vlogo favorita proti Katarju. Ta udeleženci svetovnega prvenstva ni predstavljal prav nobenih težav, kakovostna razlika med tekmečema je bila pač prevelika, izbrali pa so ga, ker naj bi igral podoben nogomet kot Alžirija.

Visoka zmaga pa je več kot dobrodošla za dvig samozavesti in predstavlja pozitiven uvod v priprave na letošnji mundial. Gledalcem v Ljudskem vrtu ni bilo treba

dolgo čakati na prvi zatek. Tega je dosegel Milivoje Novakovič, ko je prestregel žogo pred katarskim čuvajem mreže in brez težav žogo potisnil v prazno mrežo. Tudi v nadaljevanju so imeli za razred ali dva slabši tekmeči ogromno dela v obrambi, saj so izbranci Matjaža Keka nizali priložnosti kot po tekočem traku. Novakovič, Birs in Dediž so svoje zapravili, v 30. minuti pa je drugi gol za Slovenijo dosegel Boštjan Cesar, ko je gostujočo mrežo zatresel z volejem z desetih metrov po podaji Andraža Kirma, ki je le štiri minute pozneje povišal že na 3:0 in predčasno odločil zmagovalca. Slovenska zmaga bi bila lahko še višja, a je Robert Koren v 66. minuti napravil enajstmetrovko.

ZMAGA NA VSEJ ČRTI

Slovenska moška teniška reprezentanca je v uvodnem krogu druge evroafriške skupine Davisovega pokala v Oslu premagala Norveško s 5:0, v naslednjem pa se bo pomerila z Bolgarijo, ki je izločila Monako s 3:2. Dvoboj je bil odločen že po dvojicah, zato si je selektor privoščil možnost, da je na igrišče poslal tudi mlajše izbranice, ki so si tako nabrali nekaj več minut izkušenj v takem tekmovalstvu. Grega Žemlja, Luka Gregorc, Blaž Kavčič in Aljaž Bedene niso izgubili niti enega seta, kar navdušuje teniško publiko, da se bo Slovenija lahko prebila v prvo

evroafriško skupino Davisovega pokala.

SPET NOGOMET

1. slovenska nogometna liga je spet aktivna. Po zimskem premoru so klubi odigrali 23. kolo. Kot je skoraj tradicija, se ob takih prilikah proslavi Luka Horvat. Tudi to pot je zabil gol, s katerim je njegov klub Interblock vodil 1:0 proti Labodu Drava. Vendar ni bilo zadosti, saj so v drugem polčasu bivši Lukovi soigralci zabil kar tri gole Interblocku.

Nov roman pri Celjski Mohorjevi

Pri Celjski Mohorjevi družbi so tokrat izdali in predstavili roman južnoafriške Nobelove nagradjenke Nadine Gordimer.

Roman **Pobran** Nadine Gordimer, ki v izvirniku nosi naslov „The Pickup“, je predstavil prevajalec dela Jože Stabej. Poudaril je, da je bil roman, ki je med drugim prejel tudi britansko nagrado Commonwealth, tudi sicer deležen odličnih ocen kritikov.

Gordimerjeva, ki se je sicer borila proti apartheidu in so v Južnoafriški Republiki tri njene romane prepovedali, tokratno zgodbo postavlja v sodoben čas, ko je apartheid odpravljen, je pojasnil Stabej.

Protagonista romana sta mlada publicistka iz Johannesburga in priseljenc, avtomehanič, ki se v mestu nahaja ilegalno. Zaradi slednjega se par preseli v njegovo, v romanu neimenovano, muslimansko državo. On si za vsako ceno želi oditi na Zahod, ona pa na novem domu najde vse, kar je iskala prej. „Tako zakonca ostaneta vsak na svojem bregu, njuna usoda je odprta in prepuščena bralcu,“ je povedal Stabej, ki roman 87-letne avtorice ocenjuje kot premišljeno prozo, v kateri „ni nobena napisana beseda odveč“.

DRUŽINA IN DRUŽBA

Pozabljena skrb

Včeraj me je poklical daljni sorodnik 87 letne gospe, ki so jo pred 10 dnevi odpeljali zaradi infarkta v bolnišnico, jo tam oskrbeli in pred nekaj dnevi poslali domov. Živi sama, daljni sorodniki so tudi že stari in sami potrebni pomoči. V stanju, kakršnem je, bi potrebovala kar precej pomoči. Zdaj jo iščejo na vseh koncih in jim to ne uspeva najbolje. Kaj storiti? Tudi sama jim nisem mogla kaj prida koristiti z nasveti, lahko sem jih le poslušala.

Ob tem sem razmišljala o današnji medicini. Res veliko zmore, 87 let staremu človeku lahko popravi srce in seveda še marsikaj. Izgubila pa je nekaj, kar je bilo v prvotni medicini bolj prisotno: skrb za drugega človeka. Sama beseda kurativa (zdravljenje) prihaja iz besede cura (skrb). Gospa zaradi težav s srcem res ni umrla, kot so umirali včasih. Živi,

ampak težko živi in živi s strahom. Potrebovala bi človeško bližino, potrebovala bi nekoga, ki bi zanjo skrbel. Skrb je nujni del zdravljenja in še tako oddlična medicina ne more biti uspešna, če te skrbi ni.

Verjetno celotnega razvoja ne moremo obrniti nazaj in gotovo to tudi ne bi bilo najbolje. Nekaj pa bomo morali storiti, če hočemo, da bodo ljudje lažje živeli in umirali. Pa veliko več bi morali prav o tem vsepovsod govoriti. To je del našega življenja.

Blizu so že velikonočni prazniki, ki naj bi nam vlivali upanje in veselje do življenja. Ampak to se ne more dogajati kar tako, izven konkretnega življenja. Premislimo, kaj lahko v okolju, kjer živimo, storimo ob takšnih zgodbah, kot sem jo slišala včeraj.

Metka Klevišar

Izšla knjižica o Ljubljanskem gradu

Lidija Voler meni, da gre za priložnostno informativno-turistično knjižico majhnega formata, primerno za slovenske in tuje obiskovalce, ki o Ljubljanskem gradu in njegovi zgodovini vedo malo ali nič.

Knjižnica je razdeljena na dve poglavji. V prvem delu avtorica knjižice Lidija Voler na kratko predstavi zgodovino gradu skozi stoletja. Začne s prazgodovino oziroma z obdobjem kulture žarnih grobišč, nadaljuje s kratkimi opisi rimskega obdobja, zgodnjega in poznega srednjega veka, 15., 16. in 17. stoletja, zgodovinska poglavja pa sklene z „zaporniškim“ obdobjem 18. stoletja.

V nadaljevanju je predstavljena prenova gradu, njeni načrti in ideje od začetkov na prelomu prejšnjega stoletja pa vse do danes. V tem poglavju, kot je pojasnila Volerjeva, najdemo ideje Jožeta Plečnika, Borisa Kobetina in drugih arhitektov. Priказana je tudi današnja razporeditev prostorov, kot si sledijo trakti od Stolpa strelcev, in sicer v nasprotni smeri urinega kazalca. Bralec lahko prebere nekaj o posameznem

objektu ter o tem, kaj je nekoč stalo na območju tega objekta.

Vse informacije so podane zelo strnjeno in na kratko, je pojasnila Volerjeva. Prepričana je, da lahko knjižica obiskovalcem nadomesti vodstvo po Ljubljanskem gradu.

Z besedilom, slikovnim gradivom, zemljevidom mesta Ljubljana in pohodnih poti ter s tlorisom gradu z oštevilčenimi prostori pa bo v pomoč tudi turistom.

Knjižico so pripravili v osmih jezikih. Vsaka knjižica je dvojezična: slovensko-angleška, nemško-italijanska, francosko-španska in hrvaško-ruska. Obogatena je tudi s fotografskim gradivom. Nekaj je arhivskih in muzejskih posnetkov, svoja dela pa so prispevali tudi fotografi Branko Čeak, Oskar Karl Dolenc, Miha Fras in drugi, je še povedala avtorica knjižice.

Festival Ljubljana je knjižico izdal ob zavedanju, da je Ljubljanski grad kulturna in turistično najbolj obiskana točka v mestu Ljubljana, piše na spletni strani festivala Ljubljana.

Ostanki Salomonovega obzidja

Arheologi so med nedavnimi izkopavanji našli na ostanke mestnega obzidja Jeruzalema, ki je bilo verjetno zgrajeno v času kralja Salomona v 10. stoletju pred Kristusom.

Odkriti del obzidja je visok šest metrov in dolg 70 metrov. „Z veliko stopnjo verjetnosti lahko predvidevamo, da je dal obzidje zgraditi kralj Salomon proti koncu 10. stoletja pr. K.“ je dejal arheolog Eilat Mazar, ki je na kraju, kjer so naši obzidje, izkopaval tri mesece.

Kot je zapisano v Bibliji, je dal Salomon zgraditi Prvi judovski tempelj v Jeruzalemu. Tega je leta 586 pr. K. uničil babilonski kralj Nebukadnezar. Najnovejše odkritje lahko po besedah arheologov „potrdi zapisano o tem, kaj je dal zgraditi kralj Salomon v Jeruzalemu“.

Del obzidja je bil odkrit na območju med Davidovim mestom in južnim delom obzidja, ki je obdajalo Tempeljski hrib. Naj-

deni so bili tudi deli drugih stavb iz istega obdobja, med njimi stražarnice nad mestnimi vrati, ki so se odpirala v kraljevi okoliš, in stolp z razgledom na Oljsko goro, ki jo od starega dela mesta deli dolina, po kateri teče potok Cedron.

Arheologi so ob izkopavanjih našli tudi lončenino in ostanke dveh keramičnih vrčev, visokih 1,15 metra. Na ročaju enega od vrčev je napis „za kralja“.

Starodavna umetna ploščad, ki jo Judje imenujejo Tempeljski hrib, muslimani pa Veličastno svetišče, je za obe verstvi sveta. Na hribu je namreč stal judovski Drugi tempelj, ki je bil med rimsko-judovsko vojno v času Heroda Velikega leta 70 pr. K. porušen.

Od templja je ostal samo zahodni Zid žalovanja, ki je najsvetejše judovsko mesto. Na hribu stoji tudi mošeja Al-Aqsa, ki je tretje najsvetejše muslimansko mesto.

NOVICE IZ SLOVENIJE

INFLACIJA, REZPOSELNOST IN PROSTA DELOVNA MESTA

V Sloveniji so se cene življenjskih potrebščin februarja v primerjavi z mesecem prej zvišale za 0,4 odstotka, so izračunali v državnem statističnem uradu. K skupni mesečni rasti cen so prispevali dražji energenti, počitnice v paketu, komunalne storitve ter hrana. Na letni ravni je bila inflacija februarja 1,3-odstotna.

V Sloveniji je po anketi o delovni sili, ki temelji na mednarodno usklajenih opredelitvah ILO in Eurostata, stopnja brezposelnosti v lanskem zadnjem četrtletju znašala 6,4 odstotka. Od nekaj več kot dveh milijonov prebivalcev je bilo delovno aktivnih 982.000, brezposelnih pa 67.000.

V zadnjem četrtletju minulega leta je bilo v povprečju 3900 prostih delovnih mest, kar je 1500 manj kot v četrtletju poprej. Zmanjšalo se je tudi število zasedenih delovnih mest, in sicer za 6000, kažejo začasni podatki državnega statističnega urada.

NOV ŠTIRINAJSTDNEVNIK ZA KULTURO

Po dolgih ceremonijah so končno ministrica za kulturo Majda Širca, ljubljanski župan Zoran Jankovič in predsednik uprave Dela Jurij Giacomelli podpisali pogodbo za kulturni štirinajstdnevnik Pogledi. Sofinanciranje omogoča, da bodo časopis razdeljevali brezplačno.

NE NAJEM, AMPAK PRODAJA

Vlada je sprejela odločitev, da začne s postopki prodaje letala Falcon. Kot je na časnikarski konferenci dejal državni sekretar na ministrstvu za obrambo Uroš Krek, so se za prodajo odločili, ker uporaba letala v sedanjih pogojih ni gospodarna.

IZBRISANI RASTEJO KOT GOBE PO DEŽJU (PA SAJ VEMO, KDO JIH ZALIVA ...)

Nekdanji notranji minister Rado Bohinc je pred preiskovalno komisijo pojasnjeval, kako so v času njegovega mandata ugotavljali število izbrisanih. Po njegovem mnenju je razlika v primerjavi s številom, ki velja danes, le posledica drugačnega metodološkega pristopa, zato naj jih komisija primerja, preden postavlja trditve o politični odgovornosti. - Prvotna ugotovitev izbrisanih je bila nekaj nad 18.000, zdaj pa so jih našli že čez 25.000.

PO SVETU

STRATEGIJA EU

Evropska komisija je ta teden v Bruslju razgrnila predlog evropske gospodarske strategije za prihodnje desetletje. Naslednica precej kritizirane lizbonske strategije za rast in delovna mesta, ki ni prinesla zelenih rezultatov, temelji na razvoju gospodarstva na podlagi znanja in inovacij ter spodbujanju zaposlovanja. Kot je poudaril šef komisije Jose Manuel Barroso, mora Evropska unija do leta 2020 doseči pet ciljev: zaposlenost 75 odstotkov ljudi, starih od 20 do 64; vlaganje treh odstotkov BDP-ja unije v raziskave in razvoj; izpolnjevanje podnebno-energetskih ciljev; omejiti delež mladih, ki zgodaj opustijo šolanje pod deset odstotkov; zvišati delež mladih z višješolsko ali visokošolsko izobrazbo na vsaj 40 odstotkov; ter zmanjšanje števila ljudi na pragu revščine z 80 milijonov na 60 milijonov.

ČILE PO POTRESU

Oblasti v Čilu so za minulo nedeljo razglasile začetek tridnevnega žalovanja za žrtvami katastrofalnega potresa, ki je zahteval več kot 800 življenj. Iz Čila, ki ga je preteklo soboto prizadel rušilni potres 8,8 stopnje, pa še vedno poročajo o številnih popotresnih sunkih. Zaradi stiske ljudi v državi še vedno poročajo o ropanjih trgovin in drugih poslopij. Državo je v četrtek stresel nov potres z močjo 6,3 stopnje po Richtertju, ki pa ni zahteval žrtev. Središče potresa, ki sicer ni bil povezan s prejšnjim, je bilo v mestu Calama na severu države.

NEZAUPNICA VLADI V UKRAJINI

Ukrajinski parlament je sredi minulega tedna izglasoval nezaupnico vladi premierke Julije Timošenko. Po že drugem porazu v mesecu dni se tako Timošenkova vrača v opozicijo. Dolžnosti premiera bo do imenovanja nove vlade opravljal dosedanji podpredsednik vlade Aleksander Turčinov, tako imenovana ukrajinska železna lady pa bo namerala predstavila svoj program nadaljnje vodenja opozicije.

REFERENDUM ZA POPLAČILO DOLGOV

Več kot 90 odstotkov islandskih volilnih upravičencev pa je na referendumu obkrožilo NE. S tem so zavrnilo dogovor o načinu poplačila dolgov propadle spletne banke Icesave Nizozemski in Veliki Britaniji. Islandska premierka je v prvem odzivu dejala, da izid referendumu za vlado ne predstavlja nobenega šoka. Tik pred referendumom je Islandija z britansko in nizozemsko stranjo dosegla celo boljši dogovor od tistega, ki je bil predlog na referendumu. Glede na izid je predstavnik nizozemskega finančnega

PISALI SMO PRED 50 LETI

MED NAMI JE

Dne 9. marca je bil 77. rojstni dan, dne 13. marca bo pa god škofa dr. Gregorija Rožmana.

Letos je prvič, da mu na zemlji ne moremo izreči svojih toplih čestitk ne za rojstni dan in ne za god, kakor smo bili navajeni vsa leta. (...)

SLOVENC V ARGENTINI

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča. V družini Janeza Peršuha in njegove žene ge. Zore, roj. Bajlec se je rodil sinček Mihael-Janez. V družini Karla in Marije Golež v Villa Dominico so dobili dne 19. januarja t. l. hčerko, ki bo krščena na ime Roza Marija. Srečnima družinama naše čestitke.

MORON

Slovenski keglaški klub je imel v nedeljo 6. marca t.l. popoldne na slovenski pristavi redni občni zbor. (...) Pri volitvah so bili izvoljeni v novi odbor: predsednik Fr. Vester, tajnik Miro Oman, blagajnik Ivan Klemenčič, gospodar Lojze Petek. V nadzorni odbor pa Mirko Kopač in Albin Kočar.

SAN JUSTO

Pustna zabava, ki jo je 28. februarja priredil Naš dom, je znova privabilo zelo veliko rojakov v društvene prostore. Ves čas je bilo veselo in pristno domače razpoloženje (...)

RAMOS MEJIA

Akcija za Slomškov dom se nadaljuje. Odbor za postavitev doma išče nadaljnjih prispevkov. V ta namen je pripravil 28. februarja tudi pustno veselico v prostorih restavracije Ilirija. (...)

LANUS

V cerkvi Marije Kraljice v Slovenski vasi je bila v nedeljo 6. marca znova lepa slovesnost. V njej smo imeli prvokrat birmo, razen tega pa tudi blagoslovitev glavnega oltarja. Birma je bila ob treh popoldne ter je bilo pri njej okoli 80 otrok, od katerih je bilo nad 40 slovenskih. Zakrament sv. birmo je otrokom delil škof iz mesta Lomas de Zamora Msgr. Shell, ki je nato blagoslovil tudi glavni oltar v lepi Marijini cerkvi. (...)

Svobodna Slovenija, 10. marca 1960 - št. 10

ministrstva dejal, da gre za islandsko notranjo zadevo. Podobno stališče je zavzela britanska vlada, ki pravi, da je treba doseči dokončni dogovor o poplačilu sredstev.

OBISK V GRČIJO

Nemška kanclerka Angela Merkel se je pretekli petek v Berlinu sestala z grškim premierom Georgeom Papandreujem. Izrazila je zadovoljstvo nad grškimi dodatnimi ukrepi za javno-finančno konsolidacijo. Ob tem je izrecno poudarila, da Grčija ne potrebuje finančne pomoči in da je stabilnost evrskega območja zagotovljena.

IRAK: PARLAMENTARNE VOLITVE

Iračani so v nedeljo volili nov parlament. Za 325 sedežev so se potegovali 6.200 kandidatov, ki so pripadali različnim verskim, etničnim in političnim skupinam. Kljub izredno strogim varnostnim ukrepom je začetek glasovanja zaznamovalo nasilje. V vrsti eksplozij, ki so v nedeljo zjutraj pretresle državo, je v Bagdadu umrlo 24 ljudi, več deset pa je bilo ranjenih. Ker je ozračje v državi precej napeto, sta izid volitev in posledično prihodnost Iraka zelo negotova.

ŠTUDENTJE V ZDA

Združene države Amerike so v četrtek zajeli protesti več tisoč študentov, na mnogih univerzah pa so se ti protesti sprevrgli v prave demonstracije. Gospodarska kriza je namreč univerze in kolidže prisilila k zvišanju šolnin, povečali so se tudi davki. Izvedenci pravijo, da bodo visokošolske ustanove v naslednjih letih soočene še z večjimi finančnimi težavami.

RESUMEN DE ESTA EDICION

NUESTRA ESENCIA ESLOVENA

De las demás naciones del mundo nos diferencia ser eslovenos. Particularidad que Dios nos regaló. Tenemos una lengua, un país independiente, una rica cultura ancestral. Ser esloveno o su descendiente, fuera de Eslovenia, no es sencillo. Donde estemos, seremos minoría, pero esto no nos acobrada. Hasta ahora hemos mostrado buena voluntad y ésta hizo nacer buenos frutos. La muestra son los cursos de idioma esloveno que han despertado el interés de muchos que quieren aprender la lengua. La cultura eslovena no tiene nada que envidiarles a las demás. Dentro de este ítem está la lengua, a la que no debemos despreciar, sino que nos debemos ocuparnos por mantenerla viva. Como hasta ahora, también hoy miramos con optimismo hacia el futuro. Debemos estar convencidos de que es bueno ser y sentirse esloveno. Estemos orgullosos de nuestras raíces y nuestro pasado. (Pág. 1)

UN AÑO, MILES DE PREGUNTAS

Transcurrió un año de aquel hallazgo estremecedor en el túnel Santa Bárbara de la mina de carbón Huda jama en las cercanías de Laško. Después de demoler barreras de diversos materiales en las galerías de la mina, se llegó a los restos humanos. Se realizaron los trabajos de conservación tanto del espacio como de los huesos encontrados que hasta ahora suman más de 700, pero se estima que en el túnel había más de 5000 personas. De las excavaciones se desprende, que en ese lugar había presos de guerra y civiles eslovenos traídos desde los campamentos de Teharje, incluidas mujeres. Las matanzas fueron realizadas de diversos modos en varias oleadas, ejecutadas por unidades eslovenas del cuerpo para la defensa yugoslava. Mitja Ferenc (director del sector que busca fosas comunes) considera que es inaceptable realizar una simplificación argumentando que las víctimas eran culpables ya que fueron asesinas. Estos pensamientos simples son inaceptables sobre todo porque culpable es quien obtuvo una condena con pruebas que demuestran su culpabilidad. Asimismo, Ferenc, teme que el encuentro de fosas comunes se detenga porque cada vez hay más personas que tienen poder e identificar las matanzas, no es de su interés. Y sentenció: "Llegamos a las puertas de nuestro pasado, las abrimos y entramos, ahora no podemos salir sin decir lo que vimos". (Pág. 1)

MURIÓ FERNANDO HASAJ

El 5 de marzo murió en Montevideo Fernando Hasaj, eximio violinista y músico de fama mundial. Con la Orquesta Sinfónica de Buenos Aires recorrió el país y el mundo. Creó el cuarteto de Cámara de Buenos Aires, con actuaciones que lo llenaron de elogios. Pero se destacó especialmente como director musical de la Camerata Bariloche, a cuyo frente estuvo desde 1993 casi hasta su muerte. Hasaj era hijo de un inmigrante esloveno, de Prekmurje, que se radicó en Uruguay entre ambas guerras. (Pág. 2)

UN BAILE "COMO LOS DE ANTES"

El centro esloveno de Carapachay, preparó un festejo especial por el domingo de Carnaval y el Día de los enamorados, el 14 de febrero. El patio estaba lleno de mesas, desde varios sectores se olía un aroma delicioso, que embriagaba a más de uno. ¡Qué más se puede pedir! El conjunto esloveno "Slovenski instrumentalni ansambel" tocó excelentes melodías para poder bailar. Hubo juegos y premios. San Valentín estuvo con bellos mensajes entre los enamorados. (Pág. 3)

CÓRDOBA

A principio del año los chicos de los distintos cursos de idioma esloveno pudieron pasar unos días en las preciosas sierras cordobesas. Según nos relatan, el clima los acompañó y les permitió disfrutar de las excursiones en la naturaleza. 39 chicos junto con 4 acompañantes y la Prof. Andrea Puntar Gaser pasearon por Los Cocos, Capilla del Monte, Cristo Redentor, el dique Los Alazanes, etc. (Pág. 3)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Propietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Alenka Godec / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar in esloveniau@gmail.com Za Društvo ZS: Alenka Jenko Godec / Urednik: Tone Mizerit Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Tomi Sušnik, Andrejka Puntar Gaser, Helena Žužek, Marjana Pirc, Metka Klevišar, Marijanka Grohar in Mikaela Podržaj. Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino \$240, pri pošiljanju po pošti: sivi papir \$320, beli papir \$425; Bariloche \$285; obmejne države Argentine 120 USA dol.; ostale države Amerike 135 USA dol.; ostale države po svetu 145 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 95 USA dol. za vse države. Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.

Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osobne) na ime „Antonio Mizerit“.

Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750 — C1289ABJ Buenos Aires - Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

Correo Argentino Suc. 7
FRANQUEO PAGADO
 Cuenta Nº 7211
 R. Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 881153

MALI OGLASI

TURIZEM
TURISMO BLED
 EVT Leg. 12618
 Dis. 2089
 de Lucia Bogataj
 H. Yrigoyen 2682 L. 5 - San Justo
 Tel. 4441-1264 / 1265

ZDRAVNIKI
Dr. Klavdija V. Bavec - Nevrolog, Nevropsihiater. Konzultorij v Ramos Mejiji, Tabladi in Belgrano. Ordinira ob ponedeljkih in torkih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14. ure. Prijave na telefon: 4652-7967. Nujno pa na 15-6942-7574.

ZOBOZDRAVNIKI
Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI
DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvjetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavallo 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844 - mpoznic@fibertel.com.ar

Dra. Ana C. Farreras de KoEar - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y viernes de 15 a 18 hs. Ricchieri 67 3º H (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4656-4039 - Cel.: 15-6447-9683 farrerasanac_te@yahoo.com.ar

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI 10. marca 2010

1 EVRO	239,6 SIT
1 EVRO	1,36 US dolar
1 EVRO	1,40 KAD dolar
1 EVRO	5,31 ARG peso

PORAČNAJTE NAROČNINO!

Vpisovanje v **tečaj slovenščine za odrasle**, ki poteka v Slovenski hiši, bo v soboto, 13. marca ob 9.30 uri. Vodi ga. prof. Marjetka Stariha Hostnik.

Rožmanov Dom

Vabi 28. marca
NA CVETNO NEDELJO
 - ob 11,30: blagoslov butaric in oljk ter sv maša za pokojne in dobrotnike
 - po maši družinsko kosilo

Prisrčno vabljeni vsi rojaki!

Prijave 4669-1500
 Ituzaingo 4219 San Justo

Začetek slovenskih šol:

Balantičeva šola, v soboto 20. marca ob 8.10
 Baragova šola, v soboto 20. marca ob 8.10
 Jurčičeva šola, v soboto 20. marca ob 8.30
 Prešernova šola v soboto 20. marca
 Rožmanova šola, v soboto 20. marca ob 8.30
 Slomškova šola, v soboto 20. marca ob 8.15
 Ciril-Methodova šola (Mendoza) v soboto 27. marca

OBVESTILA

SOBOTA, 13. marca:
Vpisovanje v tečaj slovenščine za odrasle, ob 9.30 uri v Slovenski hiši.
Popravni in dopolnilni izpiti, vpisovanje in začetna sv. maša na S.S.T.R.M.B. v Slovenski hiši.
NEDELJA, 14. marca:
Otvoritev slovenskih

osnovnih šol v Slovenski hiši. Igra „Pika nogavička“ v izvedbi Prešernove šole. Začetek ob 16. uri s sv. mašo.

ČETRTEK, 18. marca:
ZSMŽ San Martín vabi na mesečni sestanek v domu ob 16. uri. Govoril bo polkovnik Jože Novak: Doživetja tragedije na Kosovu. Vsi lepo vabljeni, tudi možje!

PETEK, 19. marca:

Seja Medorganizacijskega sveta, ob 20. uri v Našem domu v San Justo.

SOBOTA, 20. marca:
Muzikal „Hvalnica družine Trapp“ ob 20. uri v Slomškovem domu.

NEDELJA, 21. marca:
Občni zbor Našega doma v San Justo. Nato kosilo.

Občni zbor v Slomškovem domu po maši.

Vpiši se do sobote 20. marca na spletni strani mladine www.sdo-sfz.com.ar ali pri delegatu svojega doma!

Zvezni odbor SDO | SFZ

CONVOCATORIA SOCIEDAD COOPERATIVA NUESTRO HOGAR LTDA. MATRICULA Nº 3939

Domicilio legal: Tucumán 1429-9º "A" — 1050 Capital Federal

De conformidad con lo previsto por el Estatuto Social y atento lo normado por el Art. 47 y ccdtes. De la ley Nº 20.337, convocase a los asociados a la Asamblea General Ordinaria para el día 21 de Marzo de 2010 a las 10.00 hs., en su sede social de calle Hipólito Yrigoyen 2756 de San Justo, Pdo. La Matanza, Pcia. de Buenos Aires.

ORDEN DEL DIA

- Designación de dos asociados para suscribir el Acta de Asamblea, conforme al Estatuto Social.
- Elección de dos asociados para el escrutinio de votos.
- Consideración de Memoria, Inventario, Balance general, Estado, Anexos e Informe del Síndico correspondiente al 53 ejercicio económico cerrado al 31 de Diciembre de 2009.
- Elección de tres asociados para consejeros titulares por el término de tres años.
- Elección de cinco asociados para consejeros suplentes por el término de un año.
- Elección de Síndico titular y Síndico suplente por el término de un año.

Buenos Aires, 19 de Febrero de 2010 **CONSEJO DE ADMINISTRACION**

MARIA BERNARDA JUHANT
 Secretaria

CARLOS GROZNIK
 Presidente

Začetna proslava Slovenskih osnovnih šol

Slovenska hiša v Buenos Airesu - v nedeljo, 14. marca - Ob 16. uri sv. maša na čast Svetemu Duhu - Po sv. maši v dvorani škofa Rožmana nastop Prešernove šole

Astrid Lindgren - Andrej Rozman

Pika nogavička

Mladinska igra v desetih prizorih
 Režija: Dominik Oblak

Vstopnina: \$8 za otroke in \$15 za odrasle

CONVOCATORIA CENTRO ESLOVENO NAS DOM ASOCIACION CIVIL MATRICULA Nº 30230

Domicilio legal: Hipólito Yrigoyen Nº 2756 — San Justo- La Matanza

En cumplimiento de las disposiciones legales y estatutarias se convoca a los señores asociados a la Asamblea General Ordinaria para el día 21 de Marzo de 2010 a las 10.00 hs., en su sede social de calle Hipólito Yrigoyen 2756 de San Justo, Pdo. La Matanza, Pcia. de Buenos Aires.

ORDEN DEL DIA

- Designación de dos asociados para suscribir el Acta de Asamblea, conforme al Estatuto Social.
- Elección de dos asociados para el escrutinio de votos.
- Consideración de Memoria, Inventario, Balance general, Estado, Anexos e Informe del Síndico correspondiente al 5 ejercicio económico cerrado al 31 de Diciembre de 2009.
- Elección de tres asociados para consejeros titulares por el término de tres años.
- Elección de cinco asociados para consejeros suplentes por el término de un año.
- Elección de Síndico titular y Síndico suplente por el término de un año.

Buenos Aires, 19 de Febrero de 2010 **CONSEJO DE ADMINISTRACION**

MARIA BERNARDA JUHANT
 Secretaria

CARLOS GROZNIK
 Presidente

TRADICIONALNA TOMBOLA NA PRISTAVI V NEDELJO, 21 MARCA, OB 15:30 URI

- dobitek: **Televizija LCD 32'**
- dobitek: **Zmrzovalna skrinja**
- dobitek: **Klimatska naprava (Split)** in še veliko bogatih dobitkov!

Tablice v predprodaji po znižani ceni.

Pričakujemo Vas!

NOVE PREDSTAVE

Sobota 20. marca ob 20. uri
 Nedelja 21. marca ob 19. uri

Hvalnica Družine Trapp
MUZIKAL V 2 DEJANJH

Zamisel in režija Marcelo Brula
 Posodi pri igranju Andrejka Vamberger Štrbiček
 V izvedbi sodanjskih in bivših učencev šole

VSTOPNICE:

V Slomškovem domu ob nedeljah po maši in na www.slomskovdom.org ali <http://rezervacije.slomskovdom.org/>

